

ДУЕЛЪ.

Повѣсть отъ А. КУПРИНЪ

(40)

Цѣлата му заплата бѣше акуратно разхвърлена изъ графитѣ, въ числото на които бѣше отбѣлѣзана и удържката по частната му полица; подпоручикътъ нѣмаше да получи нито копейка. Може би, да поиска авансъ? Това срѣдство го бѣше употребявалъ поне трийсетъ пѣти, но безуспѣшно винаги. Ковчезникътъ бѣше щабсъ-капитанъ Дорошенко, — човѣкъ мраченъ и суровъ, особенно къмъ „пряпоритѣ“. Въ турската война той бѣше раненъ, но въ най-неудобното и непочтено мѣсто — въ петата. Вѣчнитѣ закачки и остроти надъ раната му (която бѣше получилъ той не въ врѣме на бѣгство, а въ врѣмето, когато се бѣше обърналъ назадъ да командува на своя взводъ настѣпление) направиха това, че трѣгналъ на война жизнерадостенъ портопей юнкеръ, той се върна отъ тамъ

злобенъ и раздражителенъ и похондрикъ. Не, Дорошенко нѣма да даде пари, а още повече на единъ подпоручикъ, който трети мѣсецъ вече пише: расчѣта е вѣренъ. „Но да не се отчайваме! — говорѣше самъ на себе си Ромашовъ. — Да прѣгледаме на память всички офицери. Да почнемъ отъ ротнитѣ. По редъ. Първа рота — Осадчій“. Прѣдъ Ромашова застана удивителното, красиво лице на Осадчій, съ неговия тежкъ, звѣрски погледъ. Не, който и да е, само не той. Само не той. Втора рота — Тальманъ. Милиятъ Тальманъ: той вѣчно и всѣкъждѣ търси рубли, даже отъ портопей юнкеритѣ. Хутинский? Ромашовъ се замисли. Една глупава и дѣтинска мисль се мѣрна въ главата му: да отиде и поиска заемъ отъ полковия си командиръ. „Въобра-

жавамъ си! Навѣрно отначало той ще се вцѣпени отъ ужасъ слѣдъ това ще се разтрепери отъ бѣснота, а послѣ ще изгърми, като съ мортира: Какво-о? Мжлче-ете!“ Подпоручикътъ се размѣ. Не, все едно, трѣбва нѣщо да се измисли! Тѣй радостно започна тоя день, не може да бжде несполучливъ. Това е неуловимо, непостижимо, но винаги то се чувствува безпогрѣшно нѣкъждѣ дълбоко въ съзнанието. Капитанъ Дювернуа? Войничитѣ смѣшно му викаха: Довърни — нога. Но казватъ сжщо, че е имало нѣкакъвъ си генералъ Будбергъ фонъ Шауфусъ, когото войничитѣ били кръстили: Будка задъ цехаузу. Не. Дювернуа е скжперникъ и той ме ненавижда — това го зная азъ... Тѣй изреди той всички ротни командири отъ 1-а до 16-а рота и даже нестроевата рота, и слѣдъ това съ въздишка прѣмина къмъ младшитѣ офицери. Той не губѣше още вѣра въ успѣха, но почна вече смжтно да се безпокои, когато изеднѣжъ блѣсна въ гла-

вата му едно име: „Подполковникъ Рафалски“. — Рафалски. А взелъ съмъ да си бѣхтя главата!... Хай-нанъ! Сюртукътъ, ржавицѣтъ ми и шинелътъ — скоро, Подполковникъ Рафалски, командиръ на 4-а дружина, бѣше старъ чуденъ ергень, когото въ полка закачаха, и разбира се, задочно наричаха полковникъ Бремъ. Той не ходѣше у никого отъ другаритѣ си, като отстъпаше само на официалнитѣ визити по Великденъ и Нова-година, а къмъ службата се отнасяше тѣй небрѣжно че постоянно получаваше мѣмрения въ заповѣдитѣ и шестоки нападки на занятия. Всичкото си свободно врѣме, всички свои грижи и леизползувана способностъ на сърдцето къмъ любовта и привързаността отдаваше той на своитѣ мили животни — птици, риби и четвероноги, които образуваха цѣла оригинална менажерия. Полковитѣ дами, въ дълбочината на душата си обидени отъ невниманието му къмъ тѣхъ, говорѣха, че не разбирали, какъ е възможно това у Рафалски: „ахъ това е ужасно,

тѣзи звѣрове! и при това, извинете за изражението — каква миризма! фи!“ Всичкитѣ си спестени пари полковникъ Бремъ харчеше за менажерията. Този чудакъ бѣше ограничилъ нуждитѣ си до послѣдняя степенъ на необходимото; носѣше шинелъ и мондиръ Богъ знай отъ кога, спѣше кое-какъ, хранѣше се отъ котела на 15 рота, за което даваше една сума повече за увеличѣние храната, а не за подобрѣнието ѝ. Но на другаритѣ си, особенно на младшитѣ офицери, той рѣдко отказваше да имъ заеме нѣкоя малка сума, когато имаше пари. Справедливостта изисква да се добави, че връщането имъ на тѣзи дългове се той считаше нѣкакъ си за неприятно и даже смѣшно — и за това го считаха за чудакъ, полковникъ Брема. Безпжтнитѣ портопей — юнкери, като Лбовъ, отивайки при него да го молятъ да имъ заеме по една-две рубли, казваха му: „дойдохъ да разгледамъ животнитѣ ви“. Това бѣше едно приближаване до сърцето и до джоба на стария ер-

генъ. „Иванъ Антоничъ, нѣмате ли нови животни? Пожѣте ги, моля ви. Тѣй интересно го разказвате това“. Ромашовъ сжщо бѣше дилъ нѣколко пѣти у него, безъ користни цѣли: и дѣствително той обичаше животнитѣ съ една особена, нѣжна и чувствена любовъ. Въ Москва, когато бѣше кадетъ и послѣ юнкеръ, той ходѣше много по охотно ъ цирка, откогато въ театъра, а още по охотно въ зоологическата градина и въ разни други менажерии. Мечтата му въ дѣтинството бѣше да има куче сен-бернара, а сега той мечтаеше тайно за дължността дружиненъ адътантъ, за да има конъ. Но двѣтъ му мечти не бѣше дадено да се осжществятъ: ки дѣтинството му — отъ сѣтавъ бѣднотия, въ която живѣе стрѣхното сѣмейство, а адютантъ едва ли биха го назначили, г. като не бѣше „прѣдставителъ“.

(Слѣдва)

